

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 5. 1958, sp. zn. 1 Tz 86/58, ECLI:CZ:NS:1958:1.TZ.86.1958.1

Číslo: 67/1958

Právní věta:

Porušení důležité povinnosti vyplývající z povolání nebo uložené podle zákona nelze spatřovat v každém porušení předpisů majících vztah k bezpečnosti práce, nýbrž jen takových, jichž nedbání podle obecné zkušenosti značnou měrou zvyšuje možnost ublížení na zdraví, tedy jejichž porušení má zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 20.05.1958

Spisová značka: 1 Tz 86/58

Číslo rozhodnutí: 67

Číslo sešitu: 7

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla:

Předpisy:

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Proti pěti obviněným, A (dělníku obsluhujícímu vrátek k posunování vozů), B (důlnímu dozorci), C (vedoucímu pracovního úseku), D (úsekovému mechaniku) a E (výrobnímu mistru učiliště hornických učňů) bylo usnesením vzneseno obvinění z trestného činu ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 222 odst. 1, 2 tr. zák., jehož se obvinění podle tohoto usnesení dopustili tím, že porušením svých povinností v souvislosti s obsluhou vrátku k posunování vozů zavinili smrtelný úraz hornického učně P, který svému zranění podlehl. Usnesením okresního prokurátora v Trutnově bylo podle § 172 odst. 3 písm. e) tr. ř. předchozí usnesení o vznesení obvinění změněno v tom směru, že jednání obviněných bylo kvalifikováno jako trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 222 odst. 1 tr. zák.

Okresní prokurátor v Trutnově nato usnesením podle § 192 odst. 1 písm. d) tr. ř. s přihlédnutím k § 6 písm. a) tr. ř. a k čl. III č. 1 rozhodnutí presidenta republiky z 1. prosince 1957 o amnestii trestní stíhání všech obviněných zastavil.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem zrušil usnesení okresního prokurátora o zastavení trestního stíhání obviněných a tomuto prokurátoru nařídil, aby ve

věci znovu jednal.

Z odůvodnění:

Usnesením okresního prokurátora o zastavení trestního stíhání byl porušen zákon v citovaných ustanoveních.

Okresní prokurátor opřel změnu právní kvalifikace jednání obviněných o znalecký posudek a o výpovědi svědků, podle nichž největší vinu na smrtelném úrazu hornického učně P má přechodný pracovník dělník B, kdežto ostatní obvinění mají pouze spoluvinu na uvedeném úrazu. Vzhledem k tomu, že obviněný B nebyl s přidělenou mu prací dostatečně obeznámen a zavinění dalších spoluobviněných je druhořadé, dospěl okresní prokurátor k závěru, že není důvodu pro přísnější kvalifikaci podle § 222 odst. 2 tr. zák.

Především nutno zdůraznit, že úkolem znalce je, aby pomohl objasnit skutečnosti závažné pro trestní řízení, pokud k jejich objasnění je třeba odborných znalostí. Právní otázky, zejména otázku zavinění a právní kvalifikaci si však řeší prokurátor event. soud sám. Není proto správné, když prokurátor změnu právní kvalifikace opřel o závěry znalce o míře zavinění jednotlivých obviněných.

Ve věci samé je třeba přisvědčit stížnosti pro porušení zákona, že v posudku znalce není opory pro změnu právní kvalifikace. Znalec u každého pracovníka (bez uvedení konkrétní osoby) přesně uvádí, v čem spatřuje nedbalý výkon povolání toho neb onoho pracovníka a které konkrétní povinnosti mající přímý vztah k bezpečnosti při práci byly porušeny.

Podle obsahu spisu a podle znaleckého posudku obviněný A porušil základní povinnosti při obsluze vrátku tím, že včas nepřipevnil lano obsluhovaného vrátku na soupravu vozů, takže došlo k jejímu ujetí, k vytržení vrátku do prostoru, kde projížděla nebrzděná souprava vozů a k smrtelnému zranění hornického učně P, který obsluhoval spodní vrátek.

Obviněný B jako důlní dozorce trpěl, aby obsluhou vrátku byla pověřena nezkušená osoba proti výslovnému zákazu důlních předpisů. Kromě toho se nepostaral o odstranění zátarasy, která potom znemožnila učni P, aby se uchýlil do bezpečí.

Obviněný C jako vedoucí úseku nedal zřídit ochranný kryt pro obsluhovače spodního vrátku, jímž byl učen P, který potom neměl možnost se do takového krytu uchýlit. Rovněž neučinil opatření k odstranění přetěžování důlní dopravy.

Obviněný D jako úsekový mechanik, který je podle předpisů prvním zástupcem vedoucího úseku, nezajistil bezpečnost pracovníků a nedbal na dodržování všech bezpečnostních technicko-provozních předpisů (výstražná zařízení, ochranný kryt u spodního vrátku), které, jak bylo zjištěno, byly porušovány.

Obviněný E jako výrobní mistr učiliště přidělil hornického učně na pracoviště, které předem z hlediska dodržování bezpečnostních předpisů neprohlédl.

Porušení důležité povinnosti vyplývající z povolání nebo uložené podle zákona nelze spatřovat v každém porušení předpisů majících vztah k bezpečnosti práce, nýbrž jen takových, jichž nedbání podle obecné zkušenosti značnou měrou zvyšuje možnost ublížení na zdraví, tedy jejichž porušení má zpravidla za následek nebezpečí pro lidský život nebo zdraví. Že v souzeném případě o porušení takových základních povinností šlo, je patrné z konstatování znaleckého posudku, že se dá předpokládat, že by k úrazu obsluhovače spodního vrátku došlo dříve či později, i kdyby na místě hornického učně P pracoval plně kvalifikovaný horník.

Ze znaleckého posudku tedy vyplývá, že by všichni obvinění, pokud by jim bylo prokázáno opomenutí

povinnosti v posudku blíže rozvedených, porušili důležitou povinnost vyplývající z jejich povolání po případě uloženou jim příslušnými technicko-provozními předpisy majícími vztah k bezpečnosti při práci.

Vzhledem k trestní sazbě uvedené v § 222 odst. 2 tr. zák. nebylo tedy možno trestní stíhání obviněných zastavit s odkazem na čl. III č. 1 rozhodnutí presidenta republiky o amnestii z 1. prosince 1957, podle kterého lze zastavit trestní stíhání pouze pro trestné činy spáchané přede dnem tohoto rozhodnutí, stanoví-li na ně zákon trest odnětí svobody nepřevyšující tři roky.

Bylo proto nutno k stížnosti pro porušení zákona nezákonné rozhodnutí okresního prokurátora zrušit a nařídít nové projednání věci.